

נועם שיח

שיחות אב"ד סאנטוב שליט"א

הריני מוחל

פניני נועם שיח - א

יום הכיפורים תשפ"א

מכון אפריון לשלמה

לייקווד תשפ"א

כל הזכויות שמורות

למכון אפריון לשלמה

להוצאת תורת הרב שלמה זלמן פרידמן שליט"א

אב"ד סאנטוב - לייקווד

הרב פנחס בידרמן - הרב נתן נטע פרוש

9996551@gmail.com

לקבל גליונות, לנדב גליונות, ולהערות

נא לפנות להנ"ל

קונטרס זה נדבת

הרבני הנגיד המפואר

מו"ה יהושע וויינפעלד הי"ו

גבאי נאמן דקהל "זכרון אלעזר" סאנטוב

לשעה טובה ומתוקה

לכל בני ישראל

הריני מוחל

פניני "נועם שיח" - א

מלוקטים מהגליונות שי"ל במשך השנים

בספר "יוסף תהלות" מפרש על הפסוק (תהלים קכ"ג, ג'–ד'):
 חננו ה' חננו כי רב שבענו בוז רבת שבעה לה נפשנו הלעג השאננים
 הבוז לגאי יונים. שיש לפרש על פי דברי חז"ל (מס' שבת דף פ"ח
 ע"ב), הנעלבים ואינם עולבים שומעים חרפתם ואינם משיבים
 עליהם הכתוב אומר "ואוהביו כצאת השמש בגבורתו", וכתב בספר
 "חובת הלבבות" (שער הכניעה פרק ז') שהמחרף ומדבר רע על חברו,
 הנעלב לוקח את זכויותיו של המחרף, ומחליף בעוונותיו, דהיינו
 שהמחרף נוטל את עוונותיו של הנעלב.

וזהו שאומר הכתוב "חננו ה' חננו", ואם תשאל מה עמכם
 תורה ומצוות אשר אחון? לזה אמר "כי רב שבענו בוז", והדגיש
 הכתוב "כי רב", דהיינו שיש לנו יתרון גדול כי "שבענו בוז", ובה
 נתכפרו עוונותינו, "רבת שבעה לה נפשנו" – היה לה הרבה תועלת
 לנפשנו מסיבת "הלעג השאננים" וגו'...

מסופר, שהגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל היה מוסר שיעורים
 תמידין כסדרן להבחורים הלומדים בישיבתו. פעם באמצע
 השיעור, נכנס אדם והתחיל להסתובב בין הבחורים לבקש צדקה,
 והוא הפריע מאוד להשיעור, ורמז רבי משה זצ"ל לאחד הבחורים

שילך וילוה את האדם הזה החוצה, ויורה לו להמתין על הספסל בחוץ עד שיגמור השיעור.

והנה בדרך כלל לאחר השיעור, היה רבי משה לובש את מגבעתו ומכין עצמו לתפילה, אך באותו יום רץ החוצה מיד לאחר השיעור, כשרק הכיפה על ראשו, וניגש לאותו אדם שישב על הספסל בחוץ, והחל לבקש ממנו סליחה ומחילה פן נפגע מכך שהורה לו לצאת, ופייסו בכל מיני פיוס עד שראה שאין לו לאותו אדם עליו טינה באמת, ושחלילה וחס אין לו שמוץ צער.

והא לך לשונו הנורא של הרה"ק רבי חיים ויטאל זי"ע בספר שערי קדושה (חלק א' שער ו'): והיה נעלב ולא עולב, כי על זה כתוב ואוהביו כצאת השמש בגבורתו, והעבר על מדותיך לכל מי שחטא, ולא תרגיש צער אפילו בלבבך כי טוב הוא לך, כי כל המעביר על מידותיו מעבירין לו על כל פשעיו, ומכל שכן עונות וחטאות, ואם עיני שכל לך, היה לך לחפש מי שיצערך, כי חיים אתה מבקש... (ועיי' ב"נועם שיח" פרשת ויקרא-זכור תשע"ו, מס' 50, עמוד י"ח, דברים נפלאים בענין "הנעלבים ואינם עולבים", עיי"ש)

הנגיד החסיד המפורסם מו"ה יודא יואל ראזנפעלד שליט"א מראשי קהילת וויזשניץ-מאנסי סיפר לי סיפור נורא: בישיבתו של מרן פוסק הדור הגאון האדיר בעל "שבט הלוי" זי"ע היה בחור שלא התנהג כמו שמתאים לבחור הלומד בישיבה,

וכשהגיעו שמע מעשיו של הבחור הזה לאוזני מרן ה"שבט הלוי", נכנס לשיבה ונתן להבחור שתי סטירות בפני קהל ועדה.

למחרת, נכנס שוב ה"שבט הלוי" לשיבה, וקרא את הבחור לחדרו בהיכל הישיבה. הבחור נחרד מאוד, כי חשב שאם ברבים הוא קיבל את הסטירות, אז הוא כבר לא יודע מה הוא יקבל בחדר – במקום שאין איש...

הבחור נכנס לחדרו של ה"שבט הלוי", ושם הוא רואה שולחן ערוך, ועליו בקבוק יין שרף (בראנפן) ושני כוסות לחיים. ה"שבט הלוי" ביקש מהבחור לשבת, ואמר להבחור "עכשיו אני רוצה להתפיים עמך". ה"שבט הלוי" מזג להבחור כוס יין שרף (בראנפן), ואמרו 'לחיים' אחד להשני והוא בירך את הבחור בכל הברכות.

לימים גדל אותו בחור למרביץ תורה, ובעת ראוי, פגש בו אחד שזכר שהלה לא היה בין הבחורים הטובים בישיבה, ושאל אותו: ממה גדלת והיית לאיש? אמר לו הבחור: פון א גלעזל בראנפן...

פעם אחת נפגשו הגה"ק ממונקאטש זי"ע בעל "מנחת אלעזר" עם הגאון רבי אברהם זצ"ל אב"ד פרנקפורט, ושאל הגה"ק ממונקאטש את רבי אברהם "הלא אתם מבקרים במקומות שונים בעולם, והכרתם גאונים וצדיקים שהם בקיאים בש"ס עם תוספות בע"פ ואפילו כתבי האר"י שגורים בפיהם, ברצוני לשאול אתכם שאלה, הנה רואה אני שהגה"ק ה"חתם סופר" זי"ע זכה להתקבל בכל תפוצות ישראל ואפילו יותר מגאוני עולם של הדורות הקודמים, והרי אותם גדולים לא נפלו בגדלותם בתורה מה"חתם

סופר", מהי איפוא הסיבה שה"חתם סופר" נערץ כ"כ בכל העולם, הלא ודאי יש סיבה לכך".

השיב לו רבי אברהם, שכתשובה לשאלתו הוא יספר לו סיפור על ה"חתם סופר", ומזה יבין כבר מעצמו את התשובה, וכך סיפר רבי אברהם:

אני הנני תלמידו של הגאון רבי ישראל יצחק אהרן לאנדסבערג זצ"ל, מתלמידיו המובהקים של ה"חתם סופר", ובתקופה שלמד בישיבת החת"ס, כינוהו בשם 'איציק אהרן שולסבורגער'. כשהגיע אל ישיבת החת"ס בגיל י"ב שנים, כבר נודע לעילוי נפלא בעל חכמה ובעל כשרונות ברוכים.

והנה בישיבת החת"ס היה נהוג, שלאחר שחלפו שלוש שנים נהגו לחזור על סוגיות שונות שלמדו במשך השלש שנים. והנה, הבחור "איציק אהרן משולסבערג" – שהיה בחור צעיר ומחוסר אמצעים – הציע לבחורים, היות ולא כל אחד יכול לזכור היטב את חידושי החת"ס כפי שאמרם בפעם הקודמת, על כן הוא מוכן לחזור בפניהם את כל החידושים כפי שנאמרו ע"י החת"ס מילה במילה, וגם יכול להוסיף ולתאר בדיוק את תנועותיו של החת"ס בעת שאמר את החידושים, והסכימו הבחורים לשלם לו עבור זה חמישה זהובים.

והנה כידוע שתלמידיו של החת"ס היו מקשיבים ביראת הכבוד לכל הגה והגה שיצא מפי רבם הקדוש, והיתה שוררת בעת השיעורים אימה ופחד ויראת הכבוד, והנה באותו יום, החת"ס פתח את שיעורו, והבחור יצחק אהרן התחיל לחקות מתחת לשולחן את תנועותיו של רבו, והבחורים שראו זאת מילאו פיהם שחוק וחיוך עלה על שפתי כולם, ואז, תיכף מיד הרגיש החת"ס שמשוהו אינו כשורה, כי כאמור בדרך כלל ישבו תלמידיו לפניו באימה וביראה

כתלמיד לפני רבו, ועתה הם נראים כבימי הפורים, ומיד שאל את הבחורים מה יום מיומיים, אך איש לא הרהיב עוז לענות לו, כי אימת רבם הייתה גדולה עליהם, וכמובן שהחיוך מיד נעלם מפניהם וכולם ישבו בפחד כי נתייראו מתגובת רבם החת"ס, ואילו החת"ס המשיך לחקור ולדרוש שיאמרו לו מה שאירע, וכיון שראה שאינו מקבל תשובה, קרא אליו את הבחור אהרן דוד דייטש שהיה מאוכלי שולחנו בשבת קודש, והוא היה נער צעיר כבן י"ד שנה, ואמר לו "אהרן דוד בני, אמור נא לי את האמת מה אירע כאן?", כעת לא הייתה לו ברירה, ואמר הבחור אהרן דוד את האמת להחת"ס.

הדבר לא מצא חן בעיני החת"ס, והוא הגיב בקפידא "האמנם כך הוא הדבר שיצחק אהרן 'חוטף' ממני את השיעורים?", ובאומרו זאת, סגר את הגמרא ועזב את ההיכל.

התלמידים נותרו קפואים במקומותיהם מתוך פחד ואימה ולא פצו פיהם, הם יראו מאוד מקפידתו של החת"ס כי מעולם לא אירע כדבר הזה.

למחרת היום ציווה החת"ס את הבן בית שלו שימסור לכל הבחורים שעליהם להתייצב לשיעור ללא יוצא מן הכלל, איש בל ייעדר היום מהשיעור, ומי שלא יבוא לא יורשה להיות בישיבה, וגם הבחור יצחק אהרן משולסבערג חייב להשתתף, ואם יסרב יש להביאו אף נגד רצונו. לא הייתה איפוא ברירה לאיציק אהרן, וגם הוא בא כשגופו רועד כעלה נידף ונפשו כמעט פורחת ממנו, רוחו הייתה כה שבורה ורצוצה ממה שאירע בשיעור אתמול, עד שלא היה יכול לבוא על רגליו, והבחורים נאלצו להעמיסו על כתפיהם ולהביאו לישיבה, הוא ידע שכלתה אליו הרעה והיה בטוח שהרבי ישלח אותו מהישיבה.

כאשר כולם התיישבו במקומותיהם, פתח החת"ס ואמר "בני היקרים, אתמול בעת השיעור איבדתי את עשתונותי, במקום לשבח את הבחור יצחק אהרן משולסבערג על מידת החביבות שלו לחידושי התורה של רבו, ולחביבות התורה שלו בכלל ועל כשרונותיו הנעלים וזכרונו הנפלא, נכשלתי בעוון החמור של הלבנת פנים ברבים!!", ובאמרו זאת, פרץ החת"ס בבכי קורע לב שזיעזוע את כל הנוכחים, רגעים ארוכים חלפו ובכיו של החת"ס נשמע בכל חלל הישיבה בחוזרו על כך ש"המלבין פני חברו ברבים אין לו חלק לעולם הבא".

והוסיף לומר לתלמידיו "לאור מה שנכשלתי, על כן אינני רואה את עצמי ראוי להמשיך ללמד תורה לאחרים, אבל ברצוני לפייסו, ועל כן הנני מבקש מכם חנוני בניי חנוני, אני מבקש מהקב"ה שימחל לי, ואני מבטיח שיותר לא אעשה כדבר הזה, וממך יצחק אהרן אני מבקש אלף מחילות, אנא בני מחל לי..."

ויפג לבו של יצחק אהרן מלהאמין למשמע אוזניו, כל איבריו דא לדא נקשן והדיבור ניטל ממנו, האומנם מורו ורבו הגדול הענק שבענקים גדול הדור מבקש ממנו הקטן והדל מחילה על דבר שלמעשה הוא צריך לבקש מחילה, הוא ישב בראש מורכן גופו כאילו קפא.

הבחורים שראו בצער רבם, דחפוהו ושידלוהו שיאמר מיד שהוא מוחל, ואיציק אהרן התאמץ אך קולו לא נשמע, החת"ס המשיך למלמל "אינני יכול ללמד", ורק במאמץ עילאי הצליח איציק אהרן לגמגם את המילים "כן! אני מוחל", שואל אותו החת"ס "האם בלב שלם הינך מוחל ואין לך קפידה עלי?" קם איציק אהרן על רגליו נשק את ידי רבו ואמר "רבי, אין בליבי שום

קפידה חלילה", אז אמר החת"ס "רק עכשיו אני מרגיש בעצמי ראוי להמשיך ללמד תורה לאחרים..."

סיים רבי אברהם את סיפורו לאדמו"ר ממונקאטש ואמר "שלוש מאות ותשעים בחורים נכחו באותו שיעור, ועתה אני שואל את כבודו, כמה פרקים 'חובות הלבבות' 'שבט מוסר' ו'קב הישר' חייבים ללמוד כדי לקנות את המידות שהחת"ס הקנה באותו מעמד לבחורי הישיבה עם בכיו ווידויו ברבים!! – הנה בזה התבטאה גדלותו של החת"ס, זוהי הסיבה שגרמה לכך שהוא נתקבל בכל מקום ומקום ובקרב חוגים רחבים ביותר, ושמו נישא בהערצה בכל קצווי תבל, זהו כוחה של ענווה וכוחה של כבוד הבריות!"...

פעם בהיותי בא"י, כשנסעתי בדרכי לביתי, לקחתי מונית לשדה התעופה, ומידי דברי עם הנהג, סיפר לי, שלפני שנים רבות הסיע את מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א - על ישראל הדרתו בקרית וויז'ניץ בבני ברק – ופעם אחד הבחין בו אדם אחד שכנראה לא היה מהאנשים הקרובים אליו, וניגש הלה להרכב, והחל להכות בחזקה על החלון.

מספר הנהג, שכשהוא ראה את זה, התחיל מיד לצאת מהרכב, והתכוון לגשת לאותו אדם, ורצה לשבור לו את עצמותיו, אך הרבי ביקש ממנו ברחמים שלא יעשה כלום ולא יתייחס אליו ולא יגיב כלום, והוא ישלם לו את שכרו משלם בכפליים...

סיפר ידידינו המשפיע המפורסם הרה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א סיפור נפלא, וכך סיפר:

פעם הגיע לחצר הקודש של מרן הרה"ק בעל חידושי הרי"ם זי"ע עשיר אחד, וביקש להיכנס אל הרבי, ואמר לו הגבאי "עכשיו הרבי עסוק ואי אפשר להיכנס", והיות שהעשיר הזה מיהר מאוד, לכן ביקש מהגבאי שוב ושוב שיכניס אותו, ואמר לו שהוא עשיר גדול, והוא מפסיד הרבה כסף אם הוא מתעכב כאן וממתין להיכנס אל הרבי, אך הגבאי לא רצה בשום אופן להכניסו אל הרבי, ותוך כדי שהם מתווכחים אחד עם השני, התחיל העשיר להידחק פנימה ולהיכנס אל הרבי, אך אז התרגז הגבאי על החוצפה והעזות של העשיר, ונתן לו סטירה על לחיו.

כשנכנס העשיר אל הרבי, סיפר להרבי אודות הגבאי שסטר לו על לחיו. הרבי שאל את הגבאי אם זה נכון, והגבאי אמר שהוא לא היה יכול להתאפק ולכן הכה אותו. ביקש הרבי מהעשיר שימחול בטובתו להגבאי, ואמר העשיר להרבי "הנה הגבאי הזה כבר נשוי הרבה שנים ולא זכה עדיין לזרע של קיימא ר"ל – ובכן – אני מסכים למחול לו בתנאי אחד, שהרבי מבטיח לו שעד שנה הוא יוושע בבן זכר..."

הרבי התפעל מאוד ממעשהו של העשיר, שהוא נותן את הזכות של המחילה להגבאי, והרבי הבטיח לו שעד שנה יוושע הלה בבן זכר, ולמותר לציין שלפקודת השנה נושע הגבאי בזרע של קיימא לשמחת לבם של כל בני הקהילה.

הנה ידוע מה שאמרו חז"ל (מס' שבת דף פ"ח ע"ב): הנעלבים ואינם עולבים, שומעים חרפתם ואינם משיבים, עליהם הכתוב אומר 'ואוהביו כצאת השמש בגבורתו'.

והנה ביאור הדמיון דוקא ל"שמש" – מבאר בפירוש "פרשת מרדכי" על העין יעקב (בסוגיית הגמרא במסכת שבת שם), ובהקדם מה שיש עוד להבין כפילות הלשון "הנעלבים ואינם עולבים" – "שומעים חרפתם ואינם משיבים", ומפרש, שכמה פעמים כשאחד מוכיח לחברו שילך בדרך הטוב, אזי חברו כועס עליו ומזלזלו בזלזולים כאלה שיטול קורה מבין עיניו ולא יבוא להוכיחו, שכן הוא עצמו עושה כמוהו, וכאשר המוכיח אינו משיבו בכעס, הנה כי אז הוא דומה להשמש, שהוא מאיר ומחמם את כל היקום, ומ"מ נמצאים בני אדם שאינם סובלים את חומו והם מטילים דופי בחמה, ואעפ"כ החמה אינו מונע טובתו מהם.

וזהו מה שאמרו חז"ל "הנעלבים ואינם עולבים" – שאף שהם שומעים "חרפתם" – פירוש, שהמחרף עולבו בחרפת המחרף, שהוא לקוי באותה עון שהוא בא להוכיחו, ומ"מ אינו משיב, הרי זה דומה לחמה בגבורתו.

ופעם שמעתי שיש להוסיף על זה שחז"ל משווים את הנעלבים ואינם עולבים לצאת השמש בגבורתו, כי השמש היא בעלת עוצמה חזקה ונוראה שאין לעמוד בה, אדם שמוכן להעלב ולא להשיב, יש בו מכח זה, כי הוא הצליח להתגבר על יצר הנקמה הטבוע בו, הוא מסוגל לשלוט בעצמו ואין יצרו הרע שולט עליו, זהו הכח האמיתי.

הסבר נוסף יש בזה, שהשמש היא מקור החום ואינה זקוקה לקבל חום ממקור אחר, האדם שמסוגל לשאת עלבון בלי להחזיר, הוא אדם שכל מגמתו היא להעניק לאחרים בלי לקחת לעצמו, הוא

מרגיש שבהשבת עלבון יש בה מעין נטילה מאחרים, כי בכך דורש הוא את החזרת כבודו, אך רצונו הוא להימנות עם אלה שמוסרים מעצמם כמו השמש.

סיפר לי הרה"ג ר' יואל וויינברגר שליט"א עורך הספר הנפלא "אמרות טהורות" - אסופת דברות ושיחות קדשו של כ"ק מרן האדמו"ר מראחמיסטריווקא-ארה"ב שליט"א, שפעם אחת נכנס להרבי שליט"א יהודי אחד שביזוהו ברבים באופן נורא, והלה שפך את לבו בצער רב על הביזיונות שהיו מנת חלקו.

אמר לו הרבי: הנה במאמר חז"ל (הנ"ל במסכת שבת) איתא הלשון "הנעלבים ואינם עולבים שומעים חרפתם ואינם משיבים עושים מאהבה ושמחים ביסורים עליהם הכתוב אומר ואוהביו כצאת השמש בגבורתו".

וי"ל שהם שלשה מדרגות, "נעלבים ואינם עולבים" - הם אלו שנעלבים מחבריהם אך הם לא חוזרים ומביישים, והגם שלפעמים הם יכולים להשיב למחרפיהם ולתמוה למה הם מעליבים אותם, אבל הם לא מביישים אותם בחזרה, "שומעים חרפתם ואינם משיבים" - הם אלו שלאחר שנעלבו הם כלל לא משיבים ועונים, מטוב ועד רע, לא דברי חירופין ולא טענות אל המחרחף למה הוא עשה כך, והדרגה השלישית הוא "עושים מאהבה ושמחים ביסורים" - שהביזיונות נחשבים להם כיסורים ולכפרה, והם כלל לא מצטערים מזה, אלא אדרבה, שמחים ביסורים אלו באהבה... עכ"ד.

והנה עלה על לבי שיש עוד דרגה רביעית במידת קבלת הבזיונות באהבה, ובהקדם המסופר על כ"ק מרן האדמו"ר מראחמיסטריווקא-ארה"ב שליט"א, שפעם נכנס אליו יהודי שנרדף מאוד בידי השלטונות, והיהודי תלה שזהו עונש על כך שירד לחיי הרבי בעת עלותו על כס האדמורו"ת לאחר פטירת אביו הק' זי"ע, וביקש מהרבי שימחול לו, אך הרבי ענה לעומתו שאינו יודע מה הוא סח, ושהוא לא ביישו מעולם, וכך נמשך הדבר כמה דקות, כאשר היהודי מבקש את מחילת הרבי, והרבי טוען שלא היו דברים מעולם ושהוא לא עשה לו מאומה.

לבסוף אמר היהודי, שלכל הפחות ימחול הרבי על כבוד אביו ז"ל, ואז הגיב הרבי "על כבוד אבי אינני יכול למחול"...

עוד מסופר, שבעת שהרבי שליט"א היה גר בשיכון סקווירא בצל חותנו הרה"ק מסקווירא זי"ע, היה הרבי "מנהל רוחני" בישיבה שם, ופעם אחת ציווה להוציא איזה ספר מה'אוצר הספרים', ובחור אחד שלא ראה בעין יפה את הוצאת הספר, בייש את הרבי לעין כל על כך, אך כמובן שהרבי בחר בפלך השתיקה ולא השיב למחרפהו דבר.

לאחר זמן עלו הרהורי חרטה בלבו של הבחור המבייש, וניגש להרבי לבקש את סליחתו, אך הרבי ענה לעומתו בתום לב "אינני זוכר"...

ואולי י"ל, שכאן טמון דרגה רביעית, והוא שהאדם אינו יודע כלל שביזוהו! – לא שהוא מקבל את היסורים באהבה – אלא הוא בכלל לא מרגיש שהיו לו בזיונות ויסורים...

ואולי יש להסמיך לכאן את מה שאמרו צדיקים על המשנה באבות (פ"ג, מ"ג): סייג לחכמה שתיקה – שהסייג לחכמה, הוא שהאדם שותק ואין משיב למחרפיו דבר, ושאלו, אם כן מהו

ה"חכמה" גופא – אם ה"סייג" לחכמה הוא השתיקה, מהי איפוא ה"חכמה" בעצמה, ואמרו הצדיקים, שהחכמה גופא הוא שלא יכאב לאדם כלל מה שאמרו עליו, שירגיש בעצמו באמת שהדברים שנאמרו כלל לא היו מכוונים אליו, ולא יכנסו באזניו כלל, ואכן, זוהי אומנות וחכמה גדולה מאוד מאוד...

מסופר על רבה של ירושלים הגה"צ רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל, שפעם בלכתו ברחוב, בא כנגדו איש רע בן בליעל, שנשלח על ידי הציונים לרצחו נפש על מלחמתו נגדם, והלה היה לו כלי משחית בידו בהם רצה להרוג חלילה את הרב, אך בעוד הלה מתקרב אל רבי יוסף חיים, ראה מקורבו את רבי יוסף חיים עומד בניחותא מתעמק במחשבותיו, והביט על הרוצח בעיניים רחימאיות, ואז, ללא שום הודעה מוקדמת, הוריד הבן בליעל את הכלי משחית, וניגש אל הרב בראש מורכן, וביקש את סליחתו ומחילתו, והבטיח לו שיותר לא יהין לעשות כדבר הזה...

הגה"צ רבי יוסף חיים זי"ע מחל לו בלב שלם, ונפרד מהרב לחיים טובים ולשלום, והלך לדרכו.

לאחר ששככה הסערה והסכנה, שאל מקורבו של הרב את רבי יוסף חיים "מה אירע כאן, למה פתאום חל איזה שינוי במהלך מחשבתו של הרשע עד שהוריד את הכלי זיין ולא פגע בהרב?"

אמר לו רבי יוסף חיים: הבה ואשכילך פשרן של דברים, כשקרב הלה אלי, התחלתי לחשוב "איך אני ניצול מרשע זה", וכך בעוד שפתותיי מרחשים תפילה, התחלתי לחשוב "איך יתכן כדבר הזה, שיהודי מזרע אברהם יצחק ויעקב, השייך לאומה של רחמנים

בני רחמנים, יגיע למצב כזה של רציחה?" חשבתי – אומר הרב – שמוכרח להיות שמצבו כל כך קשה, עד שאין לו אפילו לחם לאכול לכלכל את הטף, ובעבור כמה פרוטות הוא צריך לעשות דברים רעים כל כך... ואז פשוט התחלתי לרחם עליו מעומק הלב, וזה הביא לאהבה, ו"כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם" (משלי כ"ז, י"ט), אזי גם הוא התחיל לאהוב אותי, עד שכבר לא היה מסוגל לעשות את אשר זמם..."

רואים מזה עד כמה ההסתכלות בעין טובה על הזולת, יכולה גם להציל אדם ממות...

סיפר לי הרה"ח ר' משה רוטמן שליט"א משב"ק ויד ימינו של הרה"ק מטאהש זי"ע, סיפור נפלא, אשר בדידיה הוה עובדא, וכך סיפר:

פעם אחת נכנס יהודי אחד אל הרבי בקודש פנימה, והתחיל לדבר עם הרבי אודות הפרשה של העירוב בבארא פארק, וכנראה שהוא רצה לגרור את הרבי להתערב במחלוקת שפרצה שם באותה עת אודות כשרות העירוב בשבת. פתאום – מספר ר' משה – הבחנתי שבידי האיש הזה היה טייפרעקארדער להקליט את הרבי, ולהשתמש עם החומר אשר בידו, בענין העירוב, לטובת אחד הצדדים.

הדבר הרגיזני מאוד – למה הוא מערב את הרבי במחלוקת זו – ובקנאות לשם שמים ניגשתי אל היהודי, והוצאתי מידו את הטייפ. כאשר היהודי הבין שכל תוכניותיו הולכים לטמיון, כי מאחר שאין החומר בידו אין שום ערך לדבריו "בשם" הרבי בענין

העירוב – הוא יצא מכליו – וניגש אלי במעמד הרבי, ומשך בזקני בחזקה, כאשר מעוצם חוזק המשיכה, הוא תולש ממני חלק ניכר משערות זקני, עד שהדם התחיל לצאת מלחיי! עמדתי משתומם ולא ידעתי בנפשי מה לעשות עם עצמי.

המשיך ר' משה לספר: לאחר כמה דקות, קרא לי הרבי, ואמר לי "משה, לך ובקש סליחה מהאיש הזה!"... הסתכלתי על הרבי בפליאה עצומה – ועמדתי נדהם ואינו מאמין למושמע אזניי, ושאלתי בכאב את הרבי, "שאני יבקש ממנו סליחה?? – והלא הרבי רואה בעצמו מה שעשה לי על לא עוול בכפי!!", אך הרבי חזר שוב, ואמר לי "לך אליו ובקש ממנו סליחה, כי כנראה שגרמת לו עגמת נפש, וזה גרם להמכשול שיצא מתחת ידיו של אותו יהודי".

לאחר שהרבי חזר שוב על בקשתו, ניגשתי בחוסר ברירה להיהודי המכה, וביקשתי את סליחתו כלאחר יד, אך היהודי ברוב חוצפתו לא רצה למחול לי רק אם אני יחזיר לו את הטייפ... ואמרתי לו שאני נותן את הטייפ להרבי, והרבי יעשה כרצונו, ואכן לאחר שהחזרתיו להרבי, החזיר הרבי את הטייפ להיהודי, שיצא משם כששללו בידו...

לאחר כמה שעות הבחין הרבי שאני מאוד כאוב ופגוע מכל הסיפור, קראני הרבי אליו, ואמר לי "בא ונלמד ביחד", והרבי פתח ספר "נתיב מצוותיך", והתחיל ללמוד עמי בדבריו שיהודי צריך להאמין שכל מה שקורה בעולם עם כל אחד ואחד, הכל הוא מאתו ית"ש, ולא יתכן שיארע לאדם רע חלילה, אם לא שמן השמים שלחו את פלוני להרע לו ח"ו, ואל לו לחשוב שהאדם עושה משהו מדעת עצמו, ואם הוא שותק כשמקבל את הבזיונות, והוא מקבל את היסורים באהבה, הוא יכול להמתיק בזה הרבה הרבה דברים, והוא חוסך מעצמו הרבה צרות ורעות רח"ל...

והמשיך הרבי לדבר עמי אודות גודל מעלת המעביר על מידותיו, והשמחה העצומה של הקב"ה מהאדם הזוכה לכך – הדברים הקדושים נכנסו בקרבי עמוק עמוק, ונסכו בי כוחות חדשים, ועדיין הם עומדים לנגדי תמיד!

מעשה בהגה"צ המהרי"ל דיסקין זצ"ל מגאוני דורו ורבה של ירושלים, שהלך לבקר את הגבאי של בית הכנסת שהיה חולה, מיד בהיכנסו לבית החולה, איחל הרב לגבאי החולה כמיטב מסורת מבקרי החולים מדור דור – "רפואה שלימה", "רבי" אמר הגבאי, בהפגינו חריפות יתירה קצת, "הרי בגמרא נדרים (דף מ"א ע"א) כתוב 'אין החולה עומד מחליו עד שמוחלין לו על כל עונותיו', וא"כ אולי יאחל לי הרב שאשוב בתשובה, כיון שאת זה צריך לעשות קודם".

השיב הרב ואמר: בנוסח 'מי שברך' הנאמר קודם תפילת מוסף כך נאמרו הדברים, 'וכל מי שעוסקים בצרכי צבור באמונה הקדוש בריך הוא ישלם שכרם ויסיר מהם כל מחלה וירפא לכל גופם ויסלח לכל עוונם', מדוע שם נאמר רפואה קודם לסליחה, למה מקדימים "וירפא לכל גופם" ורק אחר כך "ויסלח לכל עוונם".

אלא שם, מדובר ב'עוסקים בצרכי ציבור', שרבים צריכים להם, ואם נמתין עד שישובו בתשובה ויקבלו סליחה על עוונם, ורק אחרי זה ירפאו ממחלתם, הרי הפסד הוא לציבור כולו, לכן שם אפשר לקבל רפואה באופן מידי ולא ממתנים עד אשר ישובו בתשובה, ולכך בצדק הוא שאיחלתי לך 'רפואה שלימה' – הציבור צריך להחלמתך, ואין לנו פנאי לחכות למחילת כל העבירות...

מעשה באחד שפגע בכבוד הגה"צ רבי ישראל סלנטר זצ"ל, והעליבו, ובא לבקש מחילה, רבי ישראל, לא זו בלבד שמחל לו אלא אף הציע לו את עזרתו לעזור לו בעצה והמלצות.

אותו אדם התפעל מאד על כך, והשתומם על מידת הענווה והסליחה של רבי ישראל, להציע עזרה לאיש שפגע בו והעליבו.

רבי ישראל ראה אותו במבוכתו והסביר לו את הדבר: יש לנו כלל בהלכה "מעשה מוציא מידי מחשבה ואין מחשבה מוציאה מידי מעשה" (מסכת כלים פכ"ה מ"ט), וכן הוא הכלל הזה בתפיסת כוחות הנפש של האדם, האדם מרגיש צער ובזיון כשמעליבים אותו, ואעפ"י שהוא מחל לו אח"כ, בכל זאת לא יתכן שלא ישתיר רושם של תרעומת בלבו, לכן כדי להוציא מן הלב את השנאה ולשוב לאהוב את חברו שפגע בו כמקודם, דרוש מעשה בפועל, לעשות טוב לחברו, כדי לעקור את השנאה שבלב".

אליכם אישים אקרא*

בס"ד

זה כבר עידן ועידנים, אשר זכינו לפאר את שולחנכם עם הגליון "נועם שיח", אשר מאז צאתו לאור עולם זכה לסייעתא דשמיא גדולה, להרוות את נפש הצמאים לדבר ה', והוא מגיע לאלפי בתים בישראל המענגים בהם את שולחן השבת, ורבים אומרים 'מי יראנו טוב', ובכל יום מתקבלים בקשות חדשות מאלה המבקשים לשלוח להם הגליון במייל או בהדפסה. הגליון נערך בהשקעה מרובה וביגיעה גדולה לזיכוי הרבים.

ועל עתה באנו, להעניק לכם הזדמנות להיות שותף במפעלנו להפצת התורה, וליתול חלק בהוצאות הגדולות והמרובות, וזכות הרבים יעמוד לכם באלף המגן להיכתב ולהיחתם בספרן של צדיקים גמורים אלתר לחיים טובים ולשלום ולכט"ם.

ינתנת בזה ההזדמנות להקדיש קונטרס שלם בעד מאה ושמונים דולר [180\$] או 600 ש"ח. תוכלו להקדיש את הקונטרס לעילוי נשמת, לשמחה, לרפואה, להצלחה, ולכל מה שתחפצו. כמו"כ אפשר גם להקדיש חצי קונטרס וכו'.

לשלוח את הפרטים או לסדר נדבה באשראי נא לפנות למייל:

9996551.z@gmail.com

כדי להפקיד ישירות לחשבון הבנק, נא לפנות למייל הג'ל לקבלת הפרטים

לשלוח נדבה בדואר רגיל:

Cong. Zichron Elazar
5308 13th Ave. Suite 597
Brooklyn, NY 11219

בברכת כתיבה וחתומה טובה ושנה טובה ומתוקה

מכון אפריון לשלמה

שלא יחשבו שרק גרויסע רבי'ס יכולים...

לאחרונה הופיע בגליון "נועם שיח" (מס' 154, עמ' י"ז) סיפור נפלא על אדם שנפטר ל"ע, והגיע בחלום לבתו להתאונן על מה שאין אומרים אחריו קדיש, עיי"ש.

פנה אלי המחנך המפורסם הרה"ח הרב לייבוש ליש שליט"א, ואמר, שהוא נהנה מאוד מהסיפור הזה, והוא רוצה לספר את הסיפור לילדי תשב"ר, אך קודם לכן ברצונו לדעת מה טיבו של האדם הזה מרוסיא שזכה לבוא בחלום לבקש שיאמרו עליו קדיש - מה שלא כל אדם זוכה לכך.

אמרתי לו שהכרתי את היהודי הזה, כי היה מגיע מפעם לפעם להתפלל בבית מדרשנו, בעת שהגיע לבקר אצל חתנו בשבתות וימים טובים. היהודי הזה היה יהודי תמים ופשוט בתכלית הפשטות, ובאמונה פשוטה עד למאוד, התפלל באימה ויראה עד כמה שהיה מסוגל - שכן בקושי היה יודע לקרוא כראוי את התיבות, והתקיים בו "תמים תהיה עם ה' אלקיך". האיש הזה היה מספר בתמידות אודות המסירות נפש שלו לאידישקייט ברוסיא, שכן היה דר שם כל השנים עד לאחרונה, שאז יצא מרוסיא והשתקע כאן, הוא היה דר ברוסיא בבית אחד עם כ"ק מרן האדמו"ר מריבניץ זי"ע והיה עמו בבידודות איתנה.

עד כמה הגיעה המסירות נפש שלו לאידישקייט, תעיד העובדא הבאה שהוא בעצמו סיפר את זה, כשגדלה בתו - הבת יחידה שלו, זו שאליה הגיע בחלום להתאונן על הקדיש שלא נאמר עליו - היה אובד עצות ולא ידע מה לעשות, שכן ראה שהמצב של האידישקייט ברוסלאנד אינו בכי טוב, ודאג לגורלה שמא לא תוכל לגדול כבת ישראל כשרה, לכן שלח אותה לאמריקא לגור שם, וציוה עליה שתשמור על קשר חזק עם הרה"ק מריבניץ זי"ע.

כל זה סיפרתי כאמור לר' לייבוש, ואמר לי, שעכשיו הוא מבין את הכל! ואת הפרטים האלה אודות האיש התמים הזה מצוה לפרסם שלא יחשבו שרק גרויסע רבי'ס יכולים להגיע למדרגה כזאת - לבוא מעולם העליון לבקש כל מיני בקשות לטובת נשמתם - אלא יהודי פשוט כזה גם יכול להגיע לכך...

